

Retolació comercial

Segons la legislació vigent, a Catalunya, la senyalització i els cartells d'informació general de caràcter fix dels establiments oberts al públic han de ser redactats, almenys, en català.

Aquesta norma no s'aplica a les marques, als noms comercials i als rètols emparats per la legislació de la propietat industrial.

En la retolació comercial cal distingir entre:

1. Rètols d'activitat. Són els que anuncien de manera genèrica l'activitat de l'establiment. Aquest tipus de rètols, com ara:

JOIERIA
IMPRESA
RESTAURANT
FLECA
ÒPTICA
BUGADERIA
CARNISSERIA
PERRUQUERIA

i les llistes de preus i de serveis i la senyalització interna de caràcter fix, per exemple:

SORTIDA
DIARIS I REVISTES
CAIXA
EMPROVADOR
BEGUDES
MÚSICA CLÀSSICA
ESMORZARS
CAFÈS I TÈS

han de ser sempre, almenys, en català.

2. Rètols d'identificació. Són els que anuncien de manera particular l'establiment. Aquests rètols, generalment, es componen de dues parts:

- una *part genèrica*, que serveix per denominar d'una manera general un establiment:

AUTOMÒBILS MARTÍ
FUNG YU RESTAURANT XINÈS

- una *part específica*, que serveix per distingir clarament un establiment d'un altre:

AUTOMÒBILS MARTÍ
FUNG YU RESTAURANT XINÈS

De vegades, tant la part genèrica com l'específica es fan servir soles.

part genèrica sola:
FORN DE PA
TABACS

part específica sola:
EL CRANC
FUNG YU

La llei només afecta la part genèrica del nom de l'establiment quan s'utilitza sola i no està emparada per la legislació de la propietat industrial.

Sovint, els rètols comercials porten indicacions d'activitat o publicitàries complementàries, per exemple:

VIAJES CAPADOCIA, AGÈNCIA DE VIATGES
EL INDIANO, GRANS MAGATZEMS

Les indicacions d'activitat complementàries han de ser almenys en català.

Legislació vigent:
Article 32 de la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística.

Servei Comarcal de Català del Segrià
Carrer del Canyeret, s/n
25007 Lleida
Tel. 973 230 686
Fax 973 249 917
A/e: segria@cpnl.org

Els municipis i l'accessibilitat: un vincle necessari

És una legítima aspiració gaudir de la màxima autonomia individual possible a l'hora d'accedir a qualsevol espai físic. Fer-ho en igualtat de condicions amb la resta de ciutadans amb els que es comparteix l'entorn, i disposar d'espais lliures d'entrebancs que impedeixin la mobilitat, resulta una fita desitjable per a tothom qui participa amb normalitat en les activitats de la vida social. Aquesta declaració de principis, que segurament tots trobarem lògica, es transforma en absolutament imprescindible per a aquells que, afectats per algun tipus de limitació física, formen part de l'ampli ventall de persones que poden encabir-se dins el concepte de la *mobilitat reduïda*.

No sempre les necessitats d'aquest col·lectiu han rebut el suport per a una actuació positiva en aquest sentit, ja que hi ha hagut, durant molt temps, una resposta més voluntarista que efectiva. Aquest aspecte va començar a canviar al nostre país quan a l'any 1991 el Parlament de Catalunya va aprovar, per unanimitat, la Llei de promoció de l'accessibilitat i de supressió de barreres arquitectòniques. Aquesta important base legal, desplegada posteriorment al 1995 amb el Codi d'accessibilitat, té com a objectiu garantir, a les persones amb mobilitat reduïda o qualsevol altra limitació, l'accessibilitat i la utilització dels béns i els serveis de la societat, i ha suposat un sensible impuls en el coneixement de la problemàtica de l'accessibilitat i la promoció de les actuacions necessàries per a fer-la efectiva.

És ben cert que una progressiva sensibilització social sobre aquests temes ha estat, en bona mesura, un element de suport als avenços experimentats. No ho és menys, però, que el conjunt normatiu sobre l'accessibilitat, que desenvolupa una ben definida estructura pel que fa als diferents entorns on és aplicable: els urbanístics, els de l'edificació i el transport, tant en l'àmbit públic com en el privat, i una clara delimitació de competències, acompanyada d'un règim sancionador per als casos d'incompliment, ha de veure respectada la

seva imperativitat en el mateix grau que la resta de lleis que són promulgades. Per tant, el seu acompliment no pot dependre de la bona voluntat de tots els àmbits amb responsabilitats pel que fa a la seva aplicació. Això seria tant com seguir mantenint aquell to paternalista en tot allò que té a veure amb les persones amb alguna discapacitat, afegint-hi ara les que temporalment o permanentment tenen algun tipus de limitació física.

L'Administració municipal és la més propera als ciutadans, i precisament la seva manera de fer es reflecteix en el dia a dia de la vida de les persones en els pobles i les ciutats. Bona part de les actuacions en matèria de supressió de barreres arquitectòniques, i la fiscalització paral·lela en els establiments privats d'utilització pública, li pertocquen a ella, i, durant el temps que porta aplicant-se la normativa que la promou, aquesta responsabilitat ha estat assumida de manera desigual per part del conjunt de les entitats locals. És per això que, davant les properes eleccions del mes de maig, és important recordar a tots aquells que es presenten amb la voluntat d'assumir les competències que pertocquen, tant als que aconseguiran formar govern municipal, com als que els toqui desenvolupar la important tasca de la fiscalització d'aquest des de

l'oposició, que han de considerar les normatives relatives a la supressió de barreres arquitectòniques una part més de les competències i actuacions habituals de les entitats locals. És més, han d'impulsar les iniciatives necessàries per a desenvolupar les actuacions com i quan marca la Llei, tenint en compte que a l'any 2006 s'acaba el termini perquè, tant en l'àmbit públic com en el privat, es vegin satisfetes les obligacions previstes en el camp de l'accessibilitat.

No volem deixar de destacar, a més, que les actuacions, competències i sancions reflectides en el Codi d'accessibilitat són d'obligat compliment, sense que puguin decaure davant cap mena de voluntarisme. És per aquesta raó que, a la vegada que els oferim la nostra col·laboració per a tot allò que el nostre assessorament com a implicats els pugui ser útil, els informem també que la nostra associació,

conjuntament amb els serveis jurídics de la Federació Catalana ECOM-Francesc Layret, denunciarà tots els casos que representin una infracció de l'ordenament en matèria d'accessibilitat i supressió de barreres arquitectòniques dels quals tingui coneixement, d'acord amb el que preveu l'article 54.1. del Decret 135/1995, ja sigui davant de l'òrgan competent o les instàncies judicials ordinàries.

Entenem que, per part dels ajuntaments, és del tot imprescindible que s'apliqui el mateix zel en el seguiment i l'acompliment de les normatives que fan referència a l'accessibilitat que el que esmercen a complir les que regulen la vida municipal. Fer altra cosa seria menysprear quelcom tan essencial com la igualtat de drets de les persones. Estem convençuts per això que la tasca personal de cada un dels regidors,

acompanyada de l'assessorament tècnic dels funcionaris i professionals que han de tenir cura que es porti a terme una bona pràctica pel que fa a l'accessibilitat, representa una aposta segura pel desenvolupament d'uns pobles i ciutats amb més qualitat de vida, la qual cosa beneficia, sens dubte, no només un col·lectiu particular de persones, sinó també la resta de ciutadans.

Candi Villafaña Árboles
Vicepresident
Associació de Paraplègics i
Discapacitats Físics de Lleida (ASPID)

Biel Morell: el nen gran.

BUSCANT LA RESPOSTA EN EL VENT

Li afloren tímidament els pèls blancs a la barba, te l'ànima lliure i el cor transparent, i encara porta un pin del Che Guevara. Ell és dels qui saben perquè.

Recull la vida en la seva mirada.
Estima i es deixa estimar.

En una edat en què per norma general es cau en el conformisme i la comoditat, ell encara manté intacta la força d'aquell infant que, amb pantalons curts i la bicicleta enganxada al cul, pujava la vertiginosa costa del carrer de la Concòrdia sabent que la vida és seguir pedalant, plogui, faci sol o hi hagi pujada.

Biel Morell neix el trenta de gener de l'any seixanta-sis a la localitat d'Alpicat.

Als sis anys entra a formar part del Grup Sardanista, on troba el primer contacte directe amb la cultura. L'any setanta-dos s'erigeix com un membre actiu dins el Grup organitzant i realitzant actuacions en directe encarades al públic més jove. Anys més tard, amb el Grup Sardanista gairebé dissolt, es crea el Grup Cultural Taciplà, on ell desenvolupa un paper important, participant en obres de teatre, escala en hi-fi i diferents activitats sempre basades en la cultura. Paral·lelament entra a formar part com a membre de l'Ateneu Independent de Ponent. Taciplà perd força, i junt amb la seva nova afició per la gralla, es crea els Rabassaires d'Alpicat, basat en la cultura popular catalana. En aquella època també comença a provar sort com a pallaso amb Escudella Clown. Obeint la veu de les seves inquietuds i la seva gran humanitat, viatja fins a Bòsnia amb l'ONG Pallassos Sense Fronteres al poc temps des que aquell país sofrís els efectes devastadors de la guerra. Torna amb una visió renovada de la vida i continua al capdavant dels Rabassaires, difonent la cultura en totes les seves vessants. Aquest alpicatí d'aspecte i cor bohemí resideix actualment a Arbeca, on forma part del grup de teatre i animació La Cremallera, que reparteix somriures per tot l'Estat.

Una raó per viure.

- La vida en si; encara que sigui un tòpic, l'important de la vida és viure-la, encara que només sigui per contar-la.

Que canviaries del món?

- Moltes coses, tot i que no és qüestió de *borrón y cuenta nueva*, però moltes coses. Potser s'hauria de basar en l'educació, deseducar per

reeducar; el dolent és que l'educació pot ser manipulació, perquè sempre s'educa segons el sistema que hi ha. Però suposo que hi ha maneres d'educar, per exemple, en la diversitat. No amb el pensament únic perquè el pensament únic, tant en el capitalisme com en el comunisme, o en qualsevol sistema, és dolent. Crec que el comunisme d'Stalin va perdre els valors de Marx, Lenin i Trotsky. En els seus principis deien que la revolució havia de ser constant, s'havia d'anar renovant. Potser és complicat, però és com viure. Potser no s'avançaria tant tecnològicament o en coses materials o més trivials, però es guanyaria en qüestions socials. La revolució no és girar la truita i ja està. Quan gires la truita s'està cremant per davall. S'ha de ser constant. Per això deseducar per reeducar, però amb un pensament molt més lliure i una evolució constant.

Quan i per què es crea Rabassaires?

- Jo havia començat a tocar la gralla amb gent d'Almacelles i gent de Lleida i hi havia un cert interès amb gent d'aquí al poble per aprendre a tocar-la. Llavors, decidim juntar-nos i es crea Rabassaires. Es crea com una part més del que quedava del grup Taciplà, agafant nosaltres el pes, potser no amb suficient intensitat, però mantenint la filosofia i la flama encesa. Quan es va formar ben bé no ho recordo.

D'on surt el nom de Rabassaires?

- Durant la República, els rabassaires eren uns pagesos (bé, més que pagesos, jornalers) que anaven a plegar rabasses als olivers, i van crear un sindicat que era la Unió de Rabassaires, una mescla de sindicat pagès i partit polític, i és un